

Iako su nas neki prognostičari plašili da će zima 2010/2011. biti najhladnija do sada, desilo se potpuno obrnuto. Prvi ozbiljniji sneg na našem najpoznatijem zimskom centru u Srbiji – Kopaoniku, pao je tek 5. januara 2011. godine.

Da nije bilo veštačkog snega, ovogodišnja sezona skijanja na Kopaoniku bi trajala pet do deset dana.

Skijališta Srbije otvorila su sezonu skijanja na Kopaoniku 11. decembra 2010. godine i od tada se nije smanjivao broj pokrenutih instalacija (žičara i ski liftova). Uglavnom su u funkciji bile 22 staze i 15 instalacija. Svi napori 72 stalno zaposlena radnika i 65 radnika pod ugovorom, su bili usmereni na pripremu i održavanje staza, pošto prirodnog snega nije bilo u dovoljnim količinama. Samo dve ili tri staze (Pančićev vrh, Centar, Krst) su mogle da funkcionišu pomoću prorodnog snega, ali je vrh ovih staza uvek bio pokriven veštačkim snegom. Sve druge staze su bile potpuno pokrivene veštačkim snegom, ili kombinacijom veštačkog i prirodnog snega, kada je za to bilo prilike. Veštački sneg se pravio i u toku dana i tokom noći, kada je to bilo posebno teško jer u tim trenucima nije bilo nikoga i ničega sem tame i fijuka hladnog vetra. Sneg se uobičajeno pravio u gomilama i onda se gurao po stazama. Da bi se jedna staza u potpunosti pokrila sa bezbednih 30-ak santimetara snega, bilo je potrebno je minimum 70 sati rada. Iako se sa veštačkim snegom na Kopaoniku radi već tri godine, nikada se do sada nije dogodilo da bude toliko malo prirodnog snega. Uvek je postojala podloga od prorodnog snega, koja se posle dopunjavala i miksovala sa veštačkim. Ove godine je po prvi put za podlugu iskorišćen veštački sneg i to je trajalo do 5. januara kada je pala prva veća količina prirodnog snega. U toku ove zimske sezone bila su dva talasa toplog vazduha i dva puta je padala kiša, ali su staze izdržale sva iskušenja i funkcionisale bez zastoja. U Skijalištima Srbija se nadaju da će izgurati zimsku sezonu dužu od sto dana, a ako bude sreće, pa temeperature budu oko nule ili u minusu, i duže, do 15. aprila.

Na Kopaoniku ima ukupno 25 instalacija i 55 kilometara staza, koje su smeštene na površini od 360 hektara. Čak 35 kilometara staza je pokriveno veštačkim snegom. Postoje dve vodoakumulacije. Jedna ima kapacitet od 11.000 kubnih metara, a druga 3.000 kubnih metara vode. Kopaonik ima 271 uređaj za pravljenje snega, od čega su 215 takozvane „žirafe“, 46 fiksnih i 10 mobilnih topova, kao i 44 šahta na koje se priključuju mobilni topovi. Ove godine je napravljeno preko 600.000 kubnih metara snega, što je bio izazov za vozače devet najsavremenijih tabača, od kojih osam služi za guranje i tabanje snega, a jedan za pripremu staza za vučenje ski liftova i motornih sanki. Većina ljudi je zadovoljna izgledom i kvalitetom staza. Bilo je, naravno, i nezadovoljnih, s razlogom i bez razloga.

Pred ovogodišnju sezonu izvršena je potpuno nova markacija staza. Postavljeni su putokazi i znakovi stalnog i privremenog karaktera, pa je na stazama sve bilo mnogo lakše, posebno onima koji Kop ne poznaju dovoljno. Svi uređaji za pravljenje snega postavljeni na samoj ivici staza i stubovi, su bili dobro zaštićeni strunjačama, tako da je mogućnost povređivanja na stazama bila minimalna.

Postoje delovi skijališta na Kopaoniku koji ove godine uopšte nisu radili. Staze Sunčana dolina, Gvozdac, Ledenice, Gobelja, Gobelja relej, Bela reka 1, Bela reka 2 i Struga (izbrisana sa karte skijališta), nisu imale dovoljnu količinu prirodnog snega, a kako nije postojala mogućnost za veštačko osnežavanje, zbog bezbednosti skijaša nisu ni puštane u rad. Sledeće zimske sezone će deo tih problema biti rešen, jer se planira izgradnja akumulacionog jezera i osnežavanje Gobelje.

Višesedežne žice i čitači za ski pasove postoje na Kopaoniku od 2003.godine. Ove godine su kupljeni novi, najsavremeniji čitači za Pančičev vrh i Karaman greben, koji očitavaju ski karte i sa jedne i sa druge strane (na ostalim žicama ski pas se i dalje mora pokazivati sa desne strane). To je novost, koja je obradovala sve skijaše, jer je sada na pomenutim polazištima prohodnost znatno veća, a čekanje manje.

Novost je i pomeranje fiksnog četvoroseda sa Karaman grebena na Sunčanu stranu, a na njegovo mesto je instaliran šestosed, s tim da je polazna stanica spuštana do Doline sportova. Potpuno novu stazu Krst (A i B staza) opslužuje fiksni četvorosed koji se pokazao kao pun pogodak. Ove dve staze su prilagođene za obuku skijaša, imaju dovoljnu širinu i sigurnosnu zaštitnu ogradu. Takođe, u Dolini sportova, na bebi liftu, potpuno je obezbeđen najmlađi naraštaj sa zaštitnim žicama, pa sada nema opasnosti da neki skijaš može da prođe preko tog prostora.

Noćno skijanje se i dalje odvijalo samo na Malom jezeru. Staza je imala veliku posećenost zato što je to bilo besplatno skijanje za sve one koji imaju celodnevnu kartu. Ova odluka donešena prošle godine, pokazala se kao pun pogodak, pa je tako u večernjim časovima na ovoj stazi vrlo živo i skijao je veliki broj ljudi. Prema mišljenju mnogih, noćno skijanje je čak bilo bolje od dnevnog, jer su temperature u večernjim satima značajno padale ispod nule, a sneg nije bilo toliko mokar.

Prodaja ski pasova se odvijala na samom skijalištu u Dolini sportova, ali i u Jat apartmanima i u Hotelu Grand. Za sada Skijališta nemaju nameru da šire broj prodajnih mesta zbog toga što je oprema za izdavanje ski karata jako skupa, potrebno je obezbediti posebne prostorije i angažovati nove radnike, a i zbog bezbednosti, mada su svi prostori u prodaji i na terenu pokriveni video nadzorom. U svakom slučaju, tehnologija izdavanja ski pasova je najsavremenija, što omogućava da relativno brzo dođete do ski karte.

Sve žice koje su bile u pogonu su radile bez većih problema. Istina, bilo je kraćih zastoja koji su uobičajeni za ovako veliki sistem, ali je ovogodišnja sezona prošla bez ijednog ozbiljnijeg incidenta na žicama.

Ove godine najviše ljudi - 5.380 skijalo se 27. februara, ali je bilo je dosta dana sa 4-5.000 skijaša, pa ostaje prošlogodišnji rekord posećenosti na ski stazama na Kopaoniku 14. februara, na Sretenje, kada je na stazama bilo 7.032 skijaša. Inače, kada je kompletno skijalište u pogonu, na stazama može da bude oko 8.000 ljudi. Uvođenje novih najmodernijih višesedežnih žica doprinelo je da na skijalištima nema gužve, a žičare su brže nego ranije. Istina, po samim stazama bude gužvi, što je najveća zamerka gostiju.

Ove godine Skijališta Srbije su imala tri ski škole koje su radile obuku za početnike.

Zakon o skijalištu postoji već pet godina od kada je i formirano preduzeće, prema kome su

defisana pravila ponašanja skijaša na polaznim stanicama i na samim stazama. To je vidno istaknuto i na prodajnim mestima i na samim polazištima. Vožnja motornih sanki je u potpunosti zabranjena, pa je red na stazama bio znatno bolji. Bilo je slučajeva da se pojedini skijaši ponašaju bahato na stazi. Ove godine je kaznena politika prema takvim posetiocima znatno pooštrena pa je bilo više slučajeva oduzimanja ski pasova i zabrane skijanja, najviše zbog vožnje na zatvorenim stazama, spusta kroz veliku gužvu i zloupotreba ski pasova, tj kada dva lica pokušavaju da idu na jedan ski pas ili odrasla osoba na dečji ski pas, vređanje službenih lica, redara, napad na službeno lice, što je sve sankcionisano onako kako Zakon i nalaže. Do ove godine redari su bili preblagi, ali od ove godine kaznena politika se u potpunosti primenjuje, što je doprinelo da na skijalištima bude veća bezbednost.

Sva lica koja se povrede tokom skijanja, a imaju redovno plaćanu ski kartu na svoje ime, su osigurana. Imaju pravo na besplatno lečenje u Trauma centru u bivšoj vojnoj kasarni na Kopaoniku. Ugovor sa Vojskom Republike Srbije doprineo je da oni jednu svoju ekipu iz različitih vojnomedicinskih centara pošalju na Kopaonik. Uvek je prisutan jedan ortoped, jedan internista, pedijatar tehničar i rendgen tehničar, kao i laborant u pokretnoj laboratoriji. Dok radi skijalište lekarska ekipa je fizički bila prisutna u ambulanti, a u preostalim satima su na raspolaganju po pozivu iz Skijališta.

Gorska služba spašavanja sve vreme rada skijališta je na stazama, uvek je bila tu da pruži prvu uslugu povređenima, i da ih po potrebi transportuje do ambulante. Takođe, ko god ima ski kartu na svoje ime imao je pravo i na osiguranje, ustvari, naknadu štete za pretrpljene povrede, pravo na refundaciju troškova ski karte kao i na obeštećenje iz osiguranja po završetku lečenja. U slučaju ozbiljnijih povreda, skijaši su imali obezbeđen prevoz ambulantnim vozilom do najbliže bolnice, u zavisnosti od težine povrede, a postojala je i opcija angažovanja vojnog helikoptera za transport.

Očigledno, o svemu se mislilo. Utisci svih posetilaca o Kopaoniku, zato su bolji nego ikada ranije. Ostaje nada da će takvo ponašanje radnika Skijališta Srbije naredne sezone privući još veći broj turista.

[Još slika Skijališta možete pogledati ovde](#)